

Л. І. Саєнко

Давиденко Олександр Олександрович

ДАВИДЕНКО Олександр Олександрович (01(13). 04. 1899, Одеса – 01. 05. 1934, Москва) – композитор. Член Рос. асоц. пролетар. музик (1929). Навч. в Одес. духов. училищі (був кер. хору, співав у ньому), духов. семінарії (до 1917) та консерваторії (1918–19; кл. *В. Малішевського*), Харків. муз. інституті (1921–22), Моск. консерваторії (1922–29; кл. [Р. Глієра](#) та *О. Кастальського*) та хор. академії (кл. *О. Кастальського*). Ініціатор створення (1925) і худож. кер. вироб. колективу студентів Моск. консерваторії. Зі студент. років працював з аматор. гуртками та хор. колективами. Від 1925 писав переважно хор. музику, спрям. на широкі кола робітників і селян, що була худож. ілюстрацією політ. тез нової влади та виконувала агітац. функції. Стиль творів Д. вирізнявся цілісністю худож. образів, пластич. голосоведенням, багатством поліфоніч. прийомів, використанням інтонацій укр. і рос. фольклору, прийомів співу, притаманних нар. виконанню. Часто використовував елементи міської побут. музики, частівок, рев. гімнів; речитативно-оратор. та драматург. прийоми масових дійств. У центрі творчості – образ нар. маси. Створив низку розгорнутих драматизов. композицій для мішаного хору, що ввійшли до муз. дійства «Шлях Жовтня» (1927) – твору вироб. колективу студентів Моск. консерваторії. Автор опери «1919 рік» (поставлена 1931 у Москві), побудов. на поєднанні великих масових сцен та худож. ілюстрацій рев. побуту. Здійснив низку хор. обробок рос., франц. і нім. рев. пісень, хор. і фортепіан. обробок чечен. пісень і мелодій.

Основні твори

хори – «Бурлаки» (сл. *М. Некрасова*, 1925), «Кара» (сл. нар., 1929), «Все вперед», «В'язень» (сл. *О. Пушкіна*; обидва – 1930) для хору без супроводу, «Вулиця хвилюється» (сл. *М. Шоріна*, 1927) для хору з фортепіано; для голосу з фортепіано – «Балада про хліб і мечі» (1929), «Мати», «Лист» (обидва – 1930; усі – сл. *І. Уткіна*); опера «1905 рік» (завершив *Б. Шехтер*, 1933); масові пісні – «Всі ми сьогодні матроси», «Нас побити, побити хотіли», «Пісня про героїв», «На межі світів», «Перша Кінна»; дит. пісні.

Рекомендована література

1. Лебединский Л. А. Давиденко. Материалы для творческой биографии // Сов. музыка. 1935. № 4;
2. Шостакович Д. Александр Давиденко // Муз. жизнь. 1959. № 9;
3. Ляшко Б. Александр Давиденко. Москва, 1965;
4. Александр Давиденко. Воспоминания. Статьи. Материалы. Ленинград, 1968;
5. Мартынов Н. А. Давиденко А. А. Творческий путь, черты стиля. Ленинград; Москва, 1977.

Бібліографічний опис:

Давиденко Олександр Олександрович / Л. І. Саєнко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2007. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-25938>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).